

**Тема: Елгалар.*

Менә монда, менә
шушы жирдә,
Урман чишмәсендә
юл башы-
Агып чыга, зәңгәр
могжизадай

Елга-үзе ясаган батынкылык-елга юлы буйлап агучы су агымы.

- * **Елга үзәне** - озынча иңкү жир, ян-яктан авышлыклар белән чикләнә.
- * **Елга юлы** - елга үзәненең даими су ага торган иң тирән урыны.
- * **Тугай** - елга үзәненең су ташыган вакытларда су баса торган өлеше.

* Елга системасы

Миссисипи

Амазонка

Нил

Об

Лена

Муррей

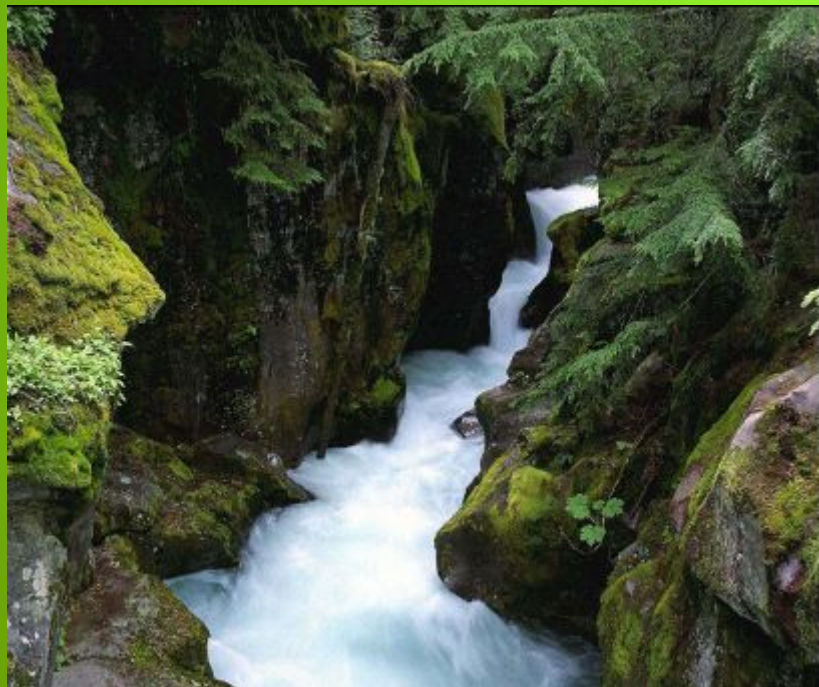
Дөньяның төп елгалары

Дөньяның иң зур елгалары.

Елганың атамасы	Озынлығы, км
1. Нил Кагера белән (Африка)	6671
2. Миссисипи Миссури белән (Төньяк Америка)	6420
3. Амазонка Мараньон белән (Көньяк Америка)	6400
4. Янцзы (Азия)	5800
5. Обь Иртыш белән (Азия)	5451
6. Хуанхэ (Азия)	4845
7. Миссури (Төньяк Америка)	4740
8. Меконг (Азия)	4500
9. Амур Аргунь белән (Азия)	4440
10. Лена (Азия)	4400
18. Идел (Европа)	3531

*Елгалар.

Тау

Тигезлек

Тау елгаллары.

* Елга башы белән тамагы арасында биекlege буенча аерма күп.

* Агым тизlege зур.

* Үзәннәре тар, тирән.

Тигезлек елгалары.

Елга башы,тамагы арасында биеклегә буенча аерма аз.

Киң үзәннәр хасил итә

Агым тизлегә зур түгел.

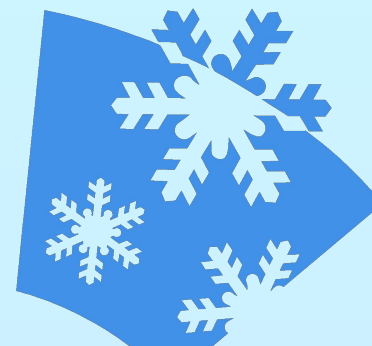
* Елгаларның туенуы

Яңғыр
суы

Жир асты
суы..

Бозлык суы.

Кар суы.

* Елгаларның

ЫҢ

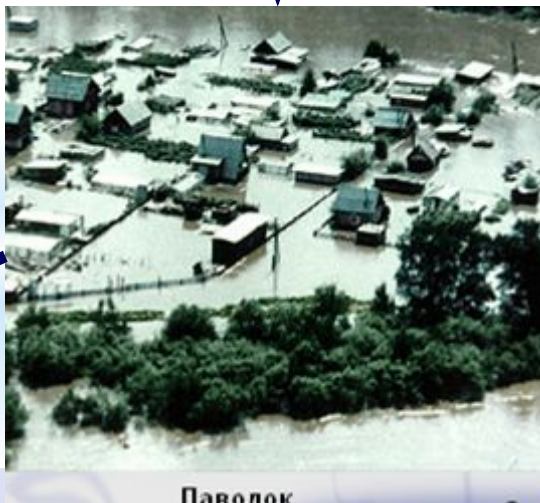
Половодье

Су ташуы-карның язгы эрүе нәтижәсендә елгада суның артуы..

Межень

Бик көчле яңгыр яву, карнык эрү сәбәпле елгаларда су күтәрелә.

Паволок

Жәйге челлә вакытында суның күләме кими.

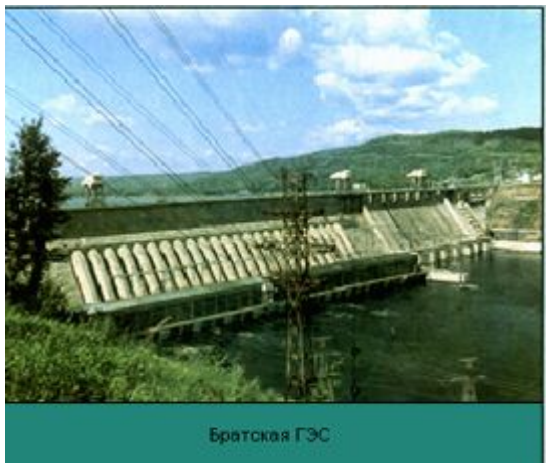

*Бу кызыклы

- * Иң биек Анхель шарлавыгы Көнъяк Америкада, аның биеклеге 1054м.
- * Россиядә иң эре шарлавык Куриль утрауларында, аның биеклеге 141м .
- * Дөнъяның иң эре мөгарәсе-Мамонтова(АКШ).
- * Виктория шарлавыгын Африкада «Моси Оа Тунья»дип

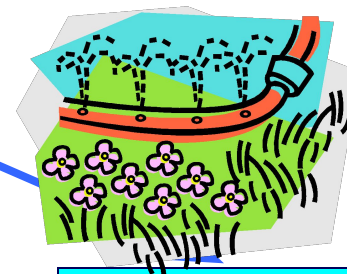
Энергия чыганагы

Промышленность

Сугару

Елга транспорты

Көндәлек тормыш

*уЙлап тап!

Ай китте дә ел китте,
Кичә-көндөз юл китте;
Ни юлы өзелмәде,
Ни үзе өзелмәде.

*** Су-Ходай биргән иң
зур дәүләт!**

**Елгаларыбызны саклык
һәм аларны
пычратмыйк!**